LEVITAŢIA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
RUBA, RADU SERGIU ’
Levitaţia / Radu Sergiu Ruba ; postf. de Al. Cistelecan . -
Bucureşti : Tracus Arte, 2021
ISBN 978-606-023-312-1

I. Cistelecan, Al. (postf.)

821.135.1

www. edituratracusarte. ro
Editura Tracus Arte
Bucureşti, Bulevardul Gloriei nr. 32, sector 1
© 2021 Tracus Arte

RADU SERGIU RUBA

LEVITATIA

Postfaţă de Al. Cistelecan

Timus Arti

2021

PARTEAI

Numără ce-a fost amar şi treaz te-a ţinut,
numără-mă, în plus, şi pe mine

Paul Celan

Trad. George State

CAPUL

În marea adunare
capul meu cu ochelari fumurii e ca o
geamandură între valuri.

Când dă să spună câte ceva ceilalţi se
cabrează se trag înapoi îşi fac semne până
ce văd că nu-i niciun pericol şi mi-l clatină
pe valuri ca-nainte.

Lăsaţi-l şi pe dânsul!
Îmi sare-n apărare un glas de femeie ba
opriţi-l!
Se pun de-a curmezişul alţii doi.

Dar eu simţind că e voie iau îndată
cuvântul.
am dreptul la trei minute închei după
două şi un sfert şi nu las nicio urmă
nu îmi spune nimeni să stau jos.

Mulţi cred c-am recitat o poezie alţii c-a
fost o mărturisire o dezvinovăţire dovadă
c-am rămas în picioare aşteptând iertări
vreo niluire.

Capul meu cu ochelari fumurii ţinut în
lesa lui de geamandură se clatină de la
apus la răsărit se roteşte după acul de

ceasornic şi viceversa.

Urechile lui prind totul
aud că ceilalţi încep din nou să se teamă
când se-apropie de ei să-i salute.
Fac oamenii un pas înapoi să nu se
molipsească.

Iar când se desprinde din mijlocul lor şi se
îndepărtează
cad pradă unui zâmbet
sub care vor fi găsiţi şi peste o sută de ani.

NUMAI IN JURNAL

S-au găsit de la o vreme unii să mă judece să-mi bată apropouri că de ce nu.

De ce nu-ncerc să fiu om întreg ţinând un jurnal unde să mă revărs cu totul fără cuvinte care să m-ascundă picurând secret pe coala albă gânduri nedezvăluite-n altă parte.

Ticuri vechi rugăciuni de taină vinovăţii vise de nemărturisit împreunări întâmplătoare înnebunind în schimb de multă dragoste.

Apoi iubite imaginare iubiri întrerupte schilodite râs îngălbenit de multă ură alte boli.

Am scris ce-i drept câteva cărţi umplând golurile cu o viaţă închipuită şi umilindu-mă îndeajuns cât să-mi ţin închipuirea verde.

De ce nu scriu un jurnal care să stoarcă din mine totul nimic să nu rămână de ascuns prin cărţi iar eu să devin liber.

În cărţi eşti rob al închipuirii poţi să minţi că-n crâşmă ai băut cu un înger jurnalul ştie că te-ai îmbătat şi nu-ţi mai aminteşti mare lucru.

Numai în jurnal eşti om întreg adevărat

ţi se-ntrevăd şi pierderile de memorie recunoşti
când uiţi nu ca în romane unde totul curge ca
într-o vrajă.

Iar dacă uiţi cu anii poţi oricând să redeschizi
caietul să dai de numele primei iubiri nu ca în
cărţi unde ai şaptesprezece nume în tot atâtea
locuri aiurite bune de-oblojit o sângerare o
neputinţă o servitute o închinare prin care îţi mai
ţii legenda caldă cât să-ţi ajungă pentru
înhumare.

SÂNGELE MEU TEMĂTOR

Frumuseţea
poate că nu de-aşa ceva avea ea nevoie.
I se-aşternuse rouă peste chip zăceau împreună
aţipite într-un colţ.

Odaia joasă cu o masă şi două scaune un pat cu
multe perne cu fata ţinută în braţe de ungherul
din stânga mi-o lăsase în dar un prieten ca să
învăţ şi singur ce să fac.

Dar eu făcutul
nu apucasem încă să-l gust lumea răzbătea mai
departe prin mine curgea şi din câte o mirare
aveam raze
dădeam din mine vise înălţam zmeie.

Stăteam nemişcat în faţa fetei.
Ochii ei galbeni suind pe mine îi simţeam de aur
urmaţi de o mică mână moale parcă începeau să
mă trezească.

Îmi şopteau ceva de neînţeles

vorbe frumoase
fără legătură între ele iar frumuseţea aia suspin
cu suspin
ca pe un sac mi-o trăgeau peste cap sub ea nimic
să nu pot face.

Mă luase un tremur uşor. Respiram din ce în ce
mai greu căci sânii ei înfiorau amiaza şi visul îi
crescuse între gene înlocuind tot luciul privirii.

Iar sângele meu se temea că bezna dintre
picioarele ei cu tresăriri îndelungi va suge din aer
tot cerul.

SCRISUL ŞI CITITUL

Mata, începe şoferul iar eu aştept să încasez
întrebarea care pot ca să te-ntreb acuma matale
de exemplu ştii să scrii?

Nu, îi răspund nerăbdător să ajung acasă unde
lăsasem baltă un poem nu, nu ştiu.

Nu te-a învăţat nimeni? Ai dracu', dom'le, care,
acuma mă scuzaţi, dacă sunteţi...
Aşa....
Nu s-a ocupat de niciun fel? Dar-ar dracii-n
capu' lor să dea că se ţine numa de...

Şi urmă obştească înşiruire, vorbea ca
televizorul: de politică, de şpagă, de curve, de
chefuri, de vile şi de avorturi.
Avea ceva dintr-un popă la predică vedea în
mine un om credincios.

Da', continuă taximetristul, nici de citit nu ştii...

Ba ştiu,
îl tulburai eu,
ştiu într-un fel.

Îşi drese vocea şi
fără să vrea apăsă uşor pe frână.

Adicătelea cum?
Dacă nu ştii să scrii, de ce ştii să citeşti?

Ştiu, zic, pentru că, de exemplu dacă mata te apuci să-mi citeşti ziarul Eu pricep ce scrie acolo.

Aha, cu ajutorul meu vasăzică, poţi! al meu, corect!
Bine, acuma,
şi urechile matale au aici o treabă, nu?

Pot şi cu ajutorul altora, adaug timid.

Păi, eu nu m-am legat de alţii!
E clar că poţi şi cu alţii
dar dacă n-am fi noi?
Că matale de capul tău, iartă-mă că ţi-o spun, nu poţi deloc.

Ei, dacă n-aţi fi dumneavoastră se-nţelege că n-aş putea citi nimic.

Acu', dac-ai zis de mine rămâne cu mine ce mai! Ziarul ţi-l citesc când vrei.

Coti la dreapta şi se mai miră de una: atunci cum de vorbeşti aşa de... Cum să zic?
Sună bine ce spui! Da' pot să dau tot eu răspunsul Că, uite, mi-am dat seama: păi, de la mult ce ţi s-a citit ziarul de-acolo ţi se trage spune dacă mint!

Uite, am ajuns acasă la matale unsprezece lei te

costă!
Lasă dracu' leul ăla îmi dai zece şi gata că
tăinuirăm şi noi acuma: cititul scrisul ziarul lucru
mare!

Atâta mi-a adus acest poem un leu
mare cât toată mirarea.

MĂRTURIILE

Umblam pretutindeni să depun mărturie
simţeam că dacă nu o fac nu-mi mai rămâne
nicio bucurie nu că vreun înger m-ar fi atins cu
aripile lui dar nici nu-l voi putea visa de-acum
încolo.

Umblam aiurea cu mărturia în mine voiam s-o
aşez de marmură placă pe faţa oraşului cu litere
săpate adânc să nu se uite adevărul acela din noi
care nu iese la lumină decât o oră într-un veac.

Iar adevărul din mine adică tot ce până astăzi nu
putea fi mărturisit urca şi aştepta pe buze.

M-au trimis la un preot nu cunoşteam niciunul
dar mi l-au găsit un om — o parohie un
credincios — o mărturie.

Era întuneric sub popă nimeni n-a văzut nimic şi
nici n-a auzit.

M-au scos de acolo punându-mă să scriu o carte cu adevăr cu tot cu tot ce ascunsesem până atunci.

Am sărutat prima pagină iar ea de la buzele mele s-a făcut şi mai albă am sărutat-o şi pe cea din urmă înţelegând că nici sângele meu pe zăpadă n-ar fi în stare să mai lase semne.

Mi-au trimis într-un târziu un judecător. În faţa lui trebuia să deschid gura iar el să noteze totul cuvânt cu cuvânt.

Ne-am măsurat de sus până jos.
Nu semăna cu nimeni.
Nici eu nu semănam cu amintiri de ale lui.
Am tăcut unul peste altul când el peste mine când eu deasupra lui.

Purta pistol.
L-a aşezat pe masă între noi.
Buzele mele nu porneau la drum.
Iar dac-ar fi pornit am înţeles că nu aş fi văzut dar aş fi auzit împuşcătura.

CUVINTELE

Se opresc locului cuvintele când nu te-aştepţi şi nu se dau la o parte îţi stau în cale să te izbeşti de ele şi să se-ncrunte la tine.

Dacă pleci mai încolo bombăne în urma ta nu te bârfesc dar nici nu se mişcă din loc.

Dacă tot sunt cuvinte
or sta acolo că au ceva de spus. Nu se aude nimic.
Or fi spus totul mai şuşotit mai bâiguit dar totul.

Nu zace în ele şi tăcerea.
Altfel se tace în viaţa asta:
de frică
de mirare
de...
Altfel.
Nu te mai ajută cuvintele să-ţi numeri anii.
gândeşti că ai trăit cât ai trăit că nimic nu-
nseamnă număratul că tu eşti unul şi atât
dar nume n-ai de nu-l rosteşte nimeni.

Cuvintele
nici să-njuri ca lumea nu te-ajută că uite
nu mai scoate nimenea cuţitul când îi zici de toţi
sfinţii ba nici nu te scuipă.

Doar cu vreun Pizda Mă-tii îl scoţi pe câte unul din sărite.
Suduie şi el din răsputeri tu-l bagi din nou şi iar îl scoţi el la fel
până când aţipiţi amândoi să vă puteţi visa în altă parte.

Stau cuvintele locului ca bolovanii să te
zdrobeşti de ele şi aşteaptă.

Nu ştie nimeni pe cine.

Zice-se că trebuie să vină unul să le adune
şi să le bage într-o carte ca să le-arate lumii pe la
târguri ca într-un bloc de gheaţă înţepenite
neschimbate la fel şi astăzi şi peste o sută de ani.

Aceleaşi vorbe
alea care nu pot să-ţi spună pe nume dar se
pricep să stea în gheaţa cărţii uitându-se la tine
nu cu mirare
ci cu albeaţa lor revărsată din calea căreia te dai
înapoi ca nu cumva să o visezi la noapte.

CURCUBEUL

Cu atâta ştiinţă de carte
n-am cum să ating frumuseţea cu degetul ba nici cu mâna
cu atât mai puţin cu buzele.

De cum intru ochii îmi cad pe el şi-l citesc până la capăt regulamentul bordelului de ordine interioară o poruncă nu-mi scapă:

Că să ştim ce vrem şi cum cerem că să nu cântăm tare să fumăm puţin să nu facem fata să ţipe să renunţăm la anumite obiceiuri.

La care obiceiuri şi la câte? Apoi să păzim casa de foc de deochi de uitare..

Stau cu banii în mână şi mă uit la ei. Se uită şi banii la mine.
Se miră.
Sunt două bancnote cenuşii

le-am câştigat singur
ele mă iubesc.

Plătesc fără să cer nimic
şi plec.
Nicio lacrimă în urma mea
niciun blestem care să m-ajungă peste ani şi să

mă lege de casa aceea ca orice fir ce se-mpleteşte singur.

Şi nu-i nici peste-acoperişuri arcuită vreo părere de rău cât să se mire verde la mine în loc de curcubeu.

CĂLIMARA

Ce carte putea să iasă
Dumnezeule
din cerneala risipită de Luther când a dat cu
călimara după diavol ce carte!

Ne-am smuls-o unii altora din mâini şi aşa ca
primă literă o pată întunecată de cer pe un zid.

Ne-am chinuit s-o descifrăm ne-am irosit
tinereţea azvârlind în ea cu bolovani izbind cu
berbeci ca-ntr-un cer ce nu se deschide.

FLUVIUL

Curge un fluviu.
Cărţile spun că e unul foarte lat şi că mă desparte
de ceilalţi oameni.

Îl auzi foşnind atât de slab că oricine poate să-l
treacă din mal în mal până şi eu bunăoară
îl trec călcând pe clipirile lui.

Curge în tot ce ating eu cu mâna şi face ochiuri
de apă în toate câte le uit.

Mă desparte de semeni
cu care nu m-aş întâlni niciodată iar cu alţii face
să mi se pară că mă întrepătrund.

Cărţile spun despre ei
că urcă până la cataracte
iar despre mine că aş putea să cobor până la
capăt.

Nicio carte nu descrie capătul niciuna nu-l vede.

Doar scrisul lor înnebunind face fluviul atât de
mare cât să ne înece pe toţi dovadă umbrele
noastre azvârlite de valuri pe ţărm.

Dovadă şi soarele care de mii de ani bate în
aceleaşi maluri şi-n loc să ne-ncălzească oasele
trudite începe de pe-acum să le albească.

NICIUN RITUAL

M-arată cu degetul fără să scoată o vorbă nu că n-ar avea
grai îl au dar îl ţin pentru altă dată.

Pe mine mă arată acuzator că i-am pus în genunchi
crezându-mă icoană lată cât peretele ca să le cad în cap cu
reguli tâmpite cu risipă de timpuri care imperfecte care
mai mult ca perfecte.

Sunt foşti elevi de-ai mei din urmă cu treizeci şi mai bine
de ani. Pe atunci nu aveau voie dar azi la libertate azi se
poate le-au dat drepturi iar degetul lor se ridică se îndoaie
iese printre alte degete şi se uită ţintă.
La cine?
La mine
că i-am dus cu vorba pe drumuri încâlcite pline-n schimb
de linii de sosire.

I-am tot bătut la cap că au ceva de făcut pe lumea asta o
urmă de lăsat
un nume
un fum de mireasmă o dâră de sânge.

Iar degetul lor în aer
acuzator e drept şi puternic au lăsat urme cu el pe vânzări
pe cumpărări pe jurăminte legăminte sugrumări.

Ar putea să-mi arate şi adevărul.
Eu n-am ştiut să-l scot la timp din mine.

Dar ei acuma ştiu
au libertate
au putere au degete care arată calea.

Eu nu m-am priceput să le-o arăt. i-am făcut să scrie cu forţa plesnindu-i peste degete

şi lăsându-i să fie târâţi de scurgerea aceea din ei şi chinuită şi albastră.

Au scris.
Rănile la mâini se văd şi azi.
Scrisul l-au uitat dar le-a rămas acolo adormit în falangele şi-n gheara lor.

De milă numai de milă nu-mi iscălesc cu degetul pe frunte. S-ar întinde-ncet peste mine grea toată povestea noastră şi desfăşurată pielea mea pătată de la un capăt la altul ar bate-o vântul preţ de şapte zile.

AM AVUT UN VIS

Sunt ameţit.
Am avut un vis...
Un vis erotic am avut.

Atingeam toate culorile cu buzele
erau mai multe şi fiecare cu pulpele ei cu sfârcurile-aprinse pe mine.

A doua lumină m-a sărutat drept pe gură o iubeam
şi m-am trezit.

Să dau, mi-am zis, de pomană
să dau mult ca măcar o parte din vis să bălteasc pe mine.

Şi să-i aud pe milogi rugându-se
că adă-i-le Doamne pe alea aurii dar şi pe alea negre adă-i-le pe cele albe ca spuma că mult şi le-a dorit pe vârful limbii.

Şi fereşte-l să ia de la ele vreo boală mai bine dă-ne-o nouă ca noile răni să ne-aducă alte pomeni iar din plăgi să nu-nceteze a se scurge aceeaşi visare.

PĂNĂ LA CER

De câteva luni ziua şi noaptea cerul e tulbure o cârpă
stoarsă nici nu ştii dacă a fost vreodată altfel.

Dar dincolo de spălătura asta ştii că se foiesc întruna
stelele.

Erau altădată cuvinte care te luau şi te duceau până acolo.
Te şi coborau
că nu aveai în tine atâta umbră cât să te ţină lipit pe cer.

Ar fi şi astăzi unele cuvântul Nimic bunăoară.
Atâta doar că nu te poţi uita ţintă la el îţi soarbe privirea cu
totul de eşti silit la-ntoarcere să-ţi pipăi drumul şi nu ştii
dacă te întorci în ochiul tău.

Ar fi şi cuvântul Vis care te poartă însă atât de departe cât
nici nu visai
şi ai nevoie de martori ca s-arăţi că tu eşti cel ce a plecat
din tine

nu altul
că eşti plin de drepturi de-a te-ntoarce dar n-ai s-o faci
niciodată.

Ar fi şi alte cuvinte:
Alo,
îi strigi unuia care doarme pe o bancă, Alo!

Nu vrei să-i spui nimic
dar îl bagi astfel în seamă,
Alo!

Iar el din cuvântul ăsta se trezeşte şi se uită la cer ca după exhumare.

UŞA

Mi-a ieşit dintr-odată în faţă uşa judecătoriei asemenea
stafiei tatălui meu.

De ce, mă?
Şi a dat să-mi tragă o palmă
acolo
în vis
de ce?

M-am îndepărtat râzând
dar m-a pocnit
că prea mă lipisem pân-atunci de dânsa de uşa aia
mare cât palma tatălui meu.

LINII ŞI PUNCTE

Uitaţi-vă şi la ăsta!
Se iveşte din senin printre noi îl simţim ca fiind de-al
nostru nu ni se pare străin dar mutra lui scufundată
în loc să ne apropie ne îndepărtează pe unii de alţii.

Ne distanţăm de fapt de el iar spaţul dintre noi se tot
umflă.

Ce-i de făcut cu dânsul
ce e de scris
şi ce e de vorbit?

Multe ar fi de spus
căci caută fără-ncetare linii şi puncte să ajungă de la A la B
pâlpâie hai-hui până la C iar după trezire ţinteşte mai
departe până înspre L şi M.

Şoaptele noastre pornesc îndată către cei de mai sus
dar aşa cum pleacă aşa ni se întorc în farfurie

cum că să-l ajutăm
să-l ascultăm
să-l înţelegem să-l acceptăm făcându-l să se piardă printre
noi că până la urmă
va arăta şi el ca toată lumea.

Noi îl luăm
îi vorbim îndelung

îl tundem nu-l lăsăm singur.

Ba stăm şi-n preajma viselor lui i le păzim
şi l-am crede topit în credinţa noastră dacă nu le-am auzi
îndepărtate pocnetele cu care liniile lui dintre A şi B de la
O la P şi toate punctele se frâng ca nişte oase prea subţiri.

SCRIIND PE ZĂPADĂ

Sângele meu pe zăpadă chinuindu-se să scrie având ceva
de spus se opreşte din picurat fraza se frânge la jumătate.

Cealaltă jumătate sunt eu căzut în zăpadă la stingerea
scrisului ca oricare dintre voi la capătul lamei.

NIMENI IN CARTE

Nimeni în cartea aceea dintr-o copertă într-alta nimeni
afară de un fel de frumuseţe rară de pus pe toate rănile.

Numai că rănile-n ultima vreme
s-au cam închis au dispărut iar când dai de cicatrici
curioase toate încep să-ţi zâmbească.

E de mers în căutarea războaielor s-au retras şi ele foarte
departe iar pentru schilodiţii lor e nevoie de multă
frumuseţe.

De atâta drum însă frumuseţea poate să se stingă iar cu ea
la cartea aceea nu te mai poţi întoarce.

Poţi s-o laşi în schimb la rădăcina unor arbori că la mirosul
ei de leac singuratic n-o va sfâşia nicio fiară.

MUTUL

Uitaţi-vă bunăoară la mut!
Nicio lumină nu pătrunde în el niciuna nu iese
şi cum stă aşa-n însingurare e cât o tonă de întuneric.

Dă el din mâini ce-i drept scurt şi iute ţine să se facă înţeles

dar nimeni nu-l vede ori poate nu vrea să-i răspundă.

Iar dacă nu vorbele
măcar scrisul să se scurgă din el târându-l ca o sângerare
sub cerul de afară.

Şi mergând pe şiroirea aia Să desluşim o literă măcar ca s-o
putem rosti oricât de greu ni s-ar lăsa pe limbă cât lacrima
de mare lacrima tăcerilor de dincolo de noi.

O LECTURĂ PUBLICĂ

M-au invitat
m-am dus să le citesc nu mi-a fost uşor.

S-au ridicat din sală voci
să afle dacă eu scriind spun sau nu adevărul.

Pentru că iată, ziceau, le-am citit vreo două ore dar lumina
a rămas aceeaşi aerul la fel de jilav.

Mie în schimb un om mi-a urcat în tramvai altul a murit
o femeie e încă în barcă pe râu.

Iar dacă spun adevărul Cine sunt eu ca să-l spun?
Am dezlegări?
Pe care hârtii mă sprijin şi de care mă rezem?

Le recitesc fragmentul cu omul suit în tramvai Şi cu

tramvaiul plecat la drum cu om cu tot.

Mi se imputã drumul apoi şinele care-au fost cândva
paralele dar se-ntâlnesc acum la infinit.

Vocile sălii sunt calme.
Adevărul urcă în ele
Multora le urcă şi la cap Adevărul.

Îl ştiu numai ei
Li se scurge şi-n priviri
Iar alea se uită drept înainte La un perete gol Silabisindu-l.

PATA DE PE MINE

Nu de la soare e pata rămasă pe mine învineţită ca de lungi dureri
nu.
Unii le-o arată copiilor unsprezece degete am retezat până acum.

Or fi purtând-o oamenii în ei nevăzută
şi m-au molipsit fără să vrea cât am zăcut cu toţii prin şedinţe şi cât ne-am consolat unii pe alţii prin cârciumi pupându-ne pe obraz.

Căci pata e mai întâi acolo abia apoi se întinde pe mâini pe meninge pe timpan.

M-am amestecat şi cu femei. Atingerea lor e ca aerul o respir iar sângele se umflă gata să spună tot ce a făcut.

Cum a gemut îndelung sub fiecare epidermă aurie şi cum sub altele nu a fost în stare să suspine.

Iar pata de pe mine nu e de la fete aşa cum nici din cârciumi nu e nu are miros nu-i pătează şi pe alţii nu sâsâie nu se închină nu clipeşte.

Stă pe mine ca un stigmat.
E semn că am făcut ceva de care alţii nici n-au auzit.

Oi fi citit vreo carte o mai fac uneori ţinând cărţile ocupate

ca alţii să rămână liberi.

O fac
iar semnul slăbiciunii mele oricât l-aş tot ucide îmi răzbate
umed pe faţă.

PE VECHILE URME

Mai trec din când în când pe acolo.
Am condus mulţi ani din clădirea aceea o bucată de lume.

Bucata mea nu era mare
dar se întindea pe unde nu te-aşteptai ieşea la iveală din boli ascunse din vedenii din convertiri şi abjurări.

Era o lume slab zâmbitoare. Mă duc pe acolo clădirea e la locul ei anonimă doar ferestrele sale au priviri încruntate te fac să ţii minte ceasul zilei.

Am cârmuit bucata de lume. S-au descotorosit încet de mine au rămas vreo doi în locul meu îi găsesc mereu aflaţi în vorbă.

Nici nu intru bine
îi salut că ei şi sar la nişte visuri din care însă nu pricep nimic.

Că au de mers dar totodată de venit că mai întâi să se numere între ei să-i scadă pe cei din dreapta dar să adauge şi umbrele din stânga că să tacă treizeci şi doi cât plâng primii şapte că totul să ţină o sută trei minute.

Îi aştept să termine cu ştiinţa asta ca să le pot spune că le-am adus că le dăruiesc că le las moştenire.

Dar ei nu.

Îi mai au de adunat pe cei din sud cu alţii care poate vor veni... dar poate nu
şi atunci opt uşi să fie bătute în cuie.

Aşez darul pe masă îmi pare rău că-i întrerup glasurile lor gliseză îşi aduc aminte

Şi zic amândoi:
Dumneavoastră ce mai...
Voiau să mă întrebe Ce mai fac dar au zis
Daţi-l încoa!
Le va fi de folos supuşilor noştri ştiţi de fapt că...

Dar ce să vă mai explicăm că ei au multe nevoi.

Iar nevoile astea nu pentru noi ci pentru dânşii cum vedeţi le...
da, le numărăm.
Ele se fac cifră şi-ncep să existe şi să se vadă de departe.

Până nu le numărăm ele n-au chip.
Pe vremea dumneavoastră era mult mai simplu.

Şi, continuă unul din cei doi, ce-aţi mai făcut?...
Adică ştim:
aţi scris o carte
dar nu ne-o aduceţi acum avem de numărat.
Să terminăm cu adunarea şi scăderea că-i vom pune pe toţi să o citească da, o vor citi.

Veţi veni atunci la liturghie cartea o vor şti pe dinafară au să cânte din ea iar dumneavoastră ne veţi jura poate că n-

aţi făcut-o până acum dar veţi jura

Știți
pe încheierea pentru totdeauna a cărţii ca nu cumva ea
să învie, vedeţi printre noi că şi aşa suntem mulţi.

UITE-L PE RUBA

Uite-l de pildă pe Ruba!
Face şi el poezie.

O face
n-ai cum să spui că o scrie de vreme ce nu-şi vede scrisul.

Versurile însă i le poţi citi pe ziduri prin ziare pe uşi închise
ajung şi-n cărţi.

Pleacă pesemne din el nevăzute nişte cuvinte
se strâng laolaltă ca-ntr-o pâlpâire cât să vezi o floare
deschizându-se umbra unui câine acoperişuri vechi de ţiglă
bicicleta rezemată de o poartă copilăria până departe îţi
umpli toate buzunarele cu ea.

Iar la rândul ei poezia căci trebuie ca-ntre ei să clipească
un ochi se uită la Ruba
şi se uită la el îndelung.

Îi numără toate singurătăţile de la apus la răsărit de la zece
ani până spre patruzeci.

O cam supără lumina asta tare ia numărătoarea de la capăt
şi nu spune nimic nimănui.

PARTEA a II-a

Şi iarăşi aştepţi, aştepţi ce pare menit
Viaţa să ţi-o mărească la nesfârşit

Rainer Maria Rilke

Trad. Lucian Blaga

NICOLE

Întorci îndată capul după ea e deosebit de frumoasă.

Ba chiar mai mult decât atât îţi trece peste faţă o adiere care te face să visezi.

Lasă şi-n aer nişte clipiri te miri de ele îndelung le iscodeşti răsărirea.

Frumuseţea ei nu pare să facă nimic nu e ca altele s-aprindă lumea e mai retrasă.

Se ştie în braţele cui unde n-ar fi trebuit s-ajungă şi unde ţine locul luminii.

AŢIPIND

Seară de seară spun două rugăciuni.

Mai întâi ca tot omul
Tatăl Nostru apoi o rugăciune de a mea de mulţumire pentru tot ce-am învăţat din viaţa asta tot ce mi-a fost dăruit şi pentru câtă lumină m-am priceput şi eu să-i adaug.

Se-ntâmplă uneori ca spre sfârşitul rugăciunii să
aţipesc păcatele mele nu ale cuvintelor.

Aţipite cuvintele se rostesc singure ţes începutul
visului şi se înalţă.

Unele din ele nu rezistă coboară tot mai mult cad
până la urmă pe un ţărm unde visul le surprinde
pălind subţiindu-se cu timpul şi albind.

Iar rugăciunea mea
cu aţipirile ei
adună atâtea cuvinte şoptite fără mine că din ele
creşte o carte.

E de nepătruns
ca un bulgăre de marmoră se-arată ori de câte ori
încerc să ies din mine să pot privi departe.

Ca să o pot citi
ar trebui s-o sparg cu toporul bucăţi bucăţele
şi să-i număr picăturile de sânge văzând astfel cine şi
de câtă vreme citeşte în tăcere în mine.

CA SĂ EXIȘTI

De ce să nu mai vii pe la noi? Te juri că n-ai să mai treci că orice ne-ai spune orice ai face pentru noi nu exişti.

Şi că avem aici un cap de fată stă ca retezat la un ghişeu pe ea nu o vezi dar capul îţi vorbeşte te cunoaşte nu se uită la tine se-afundă în nişte dosare spunând că încă nu eşti tu.

Că mai ai de adus patru hârtii că ai depus până acum o sută douăzeci şi trei dar ai nevoie de încă patru iar fără ele n-ai cum să fii.

Adică eşti însă ceva din tine lipseşte e în altă parte unde face cu totul altceva decât să arate că este.

Stăm aici toţi camarazii tăi plini de hârtii ca tot omul şi ca să existăm foşnim din ele să ne auzi dăm din scrisul lor ca să ne vezi.
Vei exista şi tu fără-ndoială totul e să iscăleşti nu ţi-au rămas decât patru.

Ştim prea bine că din când în când în lipsa hârtiilor te-nconjoară nişte pete albe ar vrea să te acopere ca locul să nu îl ocupe picăturile tale de sânge.

Să nu dai foc hârtiilor goale.
Ai stoarce din ele o vreme
o biată lumină.

Au rămas numai patru cenuşa lor însă va lăsa cu totul altă umbră îngreuind-o pe a ta.

Să nu laşi paginile să se scrie de la sine. Le-ar putea citi până departe cine vrei şi cine nu vrei de la cititul ăsta rămânând cu semne toată viaţa.

Singur ghişeul nostru cu cap de fată are dreptul să ţi le umple cu litere

ba mari
ba mici
ba îngroşate şi să lase gol atâta loc cât să te ajute să existi.

Spune-le să nu se lase scrise.
Cu toată goliciunea mai degrabă să se uite-ntruna după tine aşteptând să-ţi treci umbra peste genele lor ca peste buzele deşertului un nor în destrămare.

DRUMUL

De ce să mă-ntorc din drum?
Merg
nu neapărat înainte
dar mă duc drumul mă ia cu sine.

Îmi place mult la început
fluier în mers până când mă pocneşte în cap coitus
interruptus c-o oprire neaşteptată.

Spumegă de furie la mine că să-mi ridic talpa de pe faţa lui şi să plutesc pe deasupra că de ce nu mă mişc fără el ori de ce nu stau naibii locului ca să se rezeme şi el de faţa mea!

Iar dacă tot nu pot să mai rămân în mine de ce să mă ia el şi să nu-l duc eu în spinare câtă vreme dau semne că ştiu nu să mă târăsc asemenea lui ci odată cu fumul din mine să mă înalţ puţin câte puţin.

CUTIA NEAGRĂ

Când o fi să mi se spargă zborul când mă vor şti căzut şi cu siguranţă risipit vor căuta din mine doar cutia neagră.

Vor redeschide prăpăstii răsturnând pietre bătând ca să sune cu maiuri de lemn în urmele proaspete.

Dar mai ales vor da drumul la câini ca să alerge şi să adulmece că din cutia neagră trebuie să răzbată mirosuri trebuie ca bezna aia să pută.

E acolo din tot ce-am făcut ceea ce nu ştiu decât eu sunt şi chinurile toate pentru ceea ce nu am făcut.

Sunt visuri de nemărturisit duhnesc al dracului ca visul cu cutia asta neagră pe care-o vreau căzută în ocean ca nimeni să n-o poată deschide.

CUVÂNTUL ACELA

E libertate
multă libertate în adunarea noastră s-a aşezat pe noi ca orice pulbere-n suspensie nu ştim cum să ne scuturăm de ea fără ca vecinii să ne vadă căci la libertăţi stă întotdeauna câte-un ochi la pândă.

Nu vă mai scărpinaţi, Ne roagă şeful sindrofiei, avem libertatea de a le spune pe nume la toate câte s-au mai pus pe noi nu mai e ca înainte
vorbiţi arătaţi cu degetul denunţaţi!

Încerc să nu mă scarpin de funigelul de pe buza de sus e de fapt un cuvânt aştept să coboare ca să-l pot rosti unul plăcut
îl foloseam înainte lipind cu el adevăruri pe unii şi pe alţii.

Azi

la libertate

cuvântul acela cum să nu se poată? se poate foarte bine
dar nu oricum
ci vedeți dumneavoastră printr-un raport.

Mă pun pe scris rapoarte
arăt de unde de ce și cum și m-apropii cu drag de cuvântul
acela unul scurt
monosilabic rămas de la romani aproape muzical multe
ne-au mai rămas de la ei cuvântul Porc.

Și când scriu Porc raportul mă plesnește peste mână.

EU ÎNSUMI

Să fiu eu însumi
e tot ce mi-a rămas de făcut să fiu în sfârşit adevărul din mine în faţa tuturor!

Drept care nu stau pe gânduri ci mă ridic şi strig:
Eu, în chip de crepuscul!...

Regele rămâne tolerant preoţii fac un semn asupra mea dacă nu al iertării măcar al amânării.

Doctorii sunt singurii care mă prind de mână. Le spun şi lor:
Eu, un fel de crepuscul...

Mă pipăie peste tot au pe acolo şi mâini de femei mă tem să nu mă reţină.
De fapt îmi fac bandaje din lumini au detectat la unele o sângerare la altele o aţipire.
Dumneavoastră, îmi spun,
— printre noi, în loc de crepuscul.

M-au palpat cu gândul să-mi dea drumul ca să mă poată-ntâmpina îndată o grămadă de puşti la mijloc cu o minge uriaşă.

Vreau să rămân eu însumi vorbindu-le şi lor despre crepuscul dar ei îmi clipesc întruna-n faţă să-şi limpezească înserarea şi trag la şuturi în băşica aia s-o ridice-n aer ca pe-

o stea demult stinsă ca înnoptarea să nu mi se vadă.

DE MAI SUS

Aş veni la tine spune ea de la alt etaj unul de mai sus şapte sau opt de vizavi aş veni dacă n-ar fi strada asta între noi şi dacă nu m-ar vedea nimeni.

Ştiu cum să te fac fericit de unde să-ncep şi când să dispar. Am un ochi verde am să presar peste tine tot ce am cules cu el celălalt ochi e negru cu ăsta te voi stoarce până tremuri.

Iar când te liniştești să-mi povesteşti totul ce-ai făcut atunci în spatele bisericii şi cu cine?

Ce i-ai făcut cuvântului de miercuri seara înfipt în zid de ce atârnai de el?

Cu ochiul verde am cules de pe jos şi-am să-l las să-ţi plouă peste faţă ziarul în care nu-ncetezi să scrii nici măcar acum când stau asupra ta iar ochiul meu negru ca să nu se uite în tine
dă să te stoarcă de aduceri aminte. De ce tot scrii?

SPOVEDANIA

Nu lăsa, Doamne, literele mele să mă judece.
Or fi ele multe dar sunt mărunte neînsemnate o forfotă
acolo de furnici cărând nimicuri dintr-o parte într-alta şi
înnegrind pământul.

Nu îngădui, Părinte, vărsare de sânge. Le-am chinuit ce-i
drept cu stânca aia le-am însângerat s-o suie până-n vârful
muntelui iar ea să le curgă la vale s-o împingă din nou
până sus şi iar să le scape.

Le-am spus că de fiecare dată era câte o carte
ele s-au plâns c-a fost aceeaşi piatră care le-a strivit şi încă
le striveşte.

Mă spovedesc, doamne, spun tot numai nu lăsa literele
mele să mă judece. Lacrimi am stors din ele neîngăduindu-
le să se iubească întrerupându-le împreunarea şi
trimiţându-le după rachiu prin cârciumi împuţite.

Nu a pierit niciuna
dar au rămas cu semne pe obraz. şi au pândit să vină o zi
când am să mă opresc poate în rugăciune în spovedanii ca
aceasta lăsându-le să zacă degeaba să mă privească să mă
judece şi de piatra suită până-n vârf de munte s-ascută
tăişuri să scapere şişuri.

SE-NTREABĂ POEŢII

Se-ntreabă poeţii şi n-o fac numai la beţie ci şi pe lumină se-ntreabă iar mirarea asta a lor ajunge până la mine că de ce m-oi fi încurcat eu cu poezia!

Nu că nu m-ar primi între ei.
Mă primesc n-au dat pe nimeni afară dar la viaţa stranie pe care-o duc ca să nu folosească alte cuvinte ceva mai bun de făcut nu mi-am?...

Iar întrebarea asta retezată nici nu s-ar fi pus dacă la mijloc n-ar fi fost femeia aceea cu părul ei de-ntuneric gâtul lung cu ochii aurii.

I-a înnebunit pe toţi.
S-au bătut pentru ea prin festivaluri i-au dedicat cărţi întregi

i-au cântat ode de pe autobuzele în mers mulţi s-au lăsat de băut.

Mi-au descris-o şi mie mi-au povestit-o ziceau că dacă n-am norocul să o văd cu pletele ca umbra caldă cu ochii de aur pur măcar să mi-o închipui cât de cât.

Dar nici eu n-am putut să m-abţin am scris despre ea un poem despre închipuirea aceea şi-ndată din poem supurând

a răzbătut o rană deschisă.

Era...
greu de spus ce era înroşită
o veche muşcătură de câine pe gâtul ei de liană.

Nu o văzuse nimeni pân-atunci.
iar plăgile astea se zice că migrează pe ascuns de la unul la altul
doar între cei care le au de mult.
Şi ies în lume când unul din ei muindu-şi degetul în rana celuilalt se-apucă să scrie cu un fel de sânge.

SĂ FI FOST DE ZECE LEI?

Vrei să iei ceva de la mine?
Mă-ntreabă un glas de femeie văzându-mă cu ochelari fumurii în faţa magazinului nu chiar în dreptul uşii mai într-o parte aşteptând pe cineva să iasă.

Îmi înfig degrabă mâinile în buzunare nu cumva să-mi strecoare o monedă în palmă.

Luaţi, zice, nu vă sfiiţi cred că aveţi mare nevoie!

Uite că nu mă mai tutuieşte
dar mă enervez fierb în mine mai multe orgolii ţin s-o învăţ minte vorbesc despre studii pretind că mi-am dat doctoratul nu l-am dat dar i-l trântesc în faţă sunt gata să mă laud c-am scris cărţi.

Frânez în ultimul moment ştiu că nu mă va crede şi-mi sare iarăşi ţandăra:

Cum să-mi dai dumneata mie bani?
Eşti nebună?
Eu ar trebui să-ţi dau dumitale!

Ei, domnul meu, v-aş servi eu altădată aş fi făcut-o acum nu mai pot m-am şi îmbolnăvit am remuşcări mari ce-mi ard linia vieţii o linie de-asta v-o las dumneavoastră.

Mă gâdilă pe sub bărbie c-un fir de iarbă poate c-o floare dar nici nu scot bine mâna din buzunar să mă apăr că-mi şi vâră-n palmă o hârtie închizându-mi pumnul asupra pomenii dispare cât ai clipi.

Iar ţi-au dat bani ! Se-ncruntă mama ieşind din prăvălie, dă-i încoace!

S-o întorc din drum să-mi ia şi mie de banii ăia o bere nu-i chip.

Îmi smulge bancnota din palmă şi primei cerşetoare întâlnite în cale nu-i îngăduie să-i pupe mâna.

REST DE CER

Se lăţeşte asupra mea un rest de cer iar de la o vreme se opreşte din lăţit nu mai face nimic

nu mă însoţeşte când pornesc la drum nu mă aduce înapoi.

Nici nu mă face ce-i drept s-atârn în aerul lui legănat de
vânt ochi pustiu de juvăţ sub orice creangă desfrunzită.

Restul meu de cer se-amestecă cu alte resturi înălţimea nu-i scade
dar i se răreşte lumina lui se face fărâme.

Şi creşte-n el un început de-absenţă molipsitor ca-n toate
osândirile mele contumacia.

UN PETIC DE HÂRTIE

E pe lumea asta o hârtie care se ţine după mine foşnind
din toate-ncheieturile ca să nu uit că pe albul ei stă scrisă o poveste.

Mi se aşază pe masă între farfurie şi pahar când beau în
cinstea altora să am de fapt grija ei.

Mă urmăreşte peste tot la liturghie şi prin recitaluri
aşteaptă umilă pe jos când ies de la Anfisa.

Cu două pete de cerneală se uită... dar de ce spun că se uită
la mine? Mă ţintuieşte cu razele alea pe cer.

Mă ţine-n aer cu lumina ei amenințându-mă din când în
când c-o să mă scape şi făcându-mă să înţeleg că dacă n-
am s-o înghit la timp mi se va lipi pe spate şi toată lumea

va citi despre mine ce nu credeam vreodată că ar putea să se afle.

ÎNSOŢITORUL

Se ţine-ntotdeauna după tine ori păşeşte înaintea ta nu te lasă niciodată singur l-am văzut şi eu e visul tău de fiecare seară de-a nu mai duce-o viaţă oarecare.

O iei pe dâra lăsată de el nu ştii prea bine încotro poate că nici el nu ştie.

Până când nu tu
nu visul ci doar drumul împleticindu-se te readuce-n punctul de plecare.

Iar când visul vine-n urma ta îi auzi îndemnul de departe mergi îndelung fără ţintă şi când crezi că nu-l mai auzi întorci cu spaimă capul.

Dar el
cum nu e făcut să te-nfrunte dispare-n aceeaşi clipire.

Lui de când lumea
visului
îi este dat să te asculte
să te smulgă din ceea ce eşti
să te ducă în altă lumină
şi să te lase acolo să te contemple clipă de clipă cum faci ce

făceai şi-nainte şi să se destrame odată cu tine băltindu-ţi o
vreme-n priviri ca amurgul.

LITERELE MELE

Semne aveam şi dinainte dar griji îmi fac abia acum când literele mele încep să se îndepărteze când se despart vizibil unele de altele şi o iau care încotro.

O pată de cerneală nu lasă pe jos iar umbra scrisului îi simt fumul în nări nu se târăşte-n urma lor.

Singur locului mă lasă doar pe mine dar nu ca pe o coală albă nu ca pe-o pagină ştearsă ci ca pe o hârtie neatinsă.

Bine măcar că o singură literă ca să nu se mai uite nimeni la ea se ascunde în mine se cufundă adânc şi de acolo cu tija ei de tipar mă ţine şi pe mine în picioare mă ridică anevoie de jos.

Nu trece un an şi-n cărţile începute pe aiurea cu ce au cărat de la mine literele pun la cale alţi oameni livizi o vreme înjghebaţi din ce a mai rămas soldaţi, călugări, hoţi, curtezane.

Foiala lor e deja o poveste şi ca orice poveste o ia îndată din loc.

Oriîncotro ar apuca-o porneşte de fapt în căutarea mea
căci literele mele
în lipsa uneia din ele n-au cum să închidă o carte.

Se opresc în faţa mea iar din poveste iese unul plin de

petice de sticle în ochi şi de picioare de lemn.

Se jeluieşte
cu palma întinsă la mine că miluieşte-mă că dă-mi-o o clipă
şi mie că fă-ţi pomană, zice, ştiind că în sângele meu când
va curge va putea citi toată litera aceea.

HISTRION

Nu m-am putut abţine am fost tot timpul pe scenă o
simţeam cum creşte sub mine oriunde la ghişee prin
şedinţe la depunerea jurământului.

La întins mâna
la lupta dintre bine şi mai bine
la futut buha şi la-nchinarea la idoli.

Am fost un mare histrion nu m-am putut abţine se râdea
în jur fără voie şi se uita îndată totul câţiva au murit fericiţi.

Femeilor de multe ori le-am stricat machiajul curgea din
ele o lumină care ne purta în altă parte buzele li se
deschideau a fost o nebunie.

Râdeau şi cerşetorii când plouam asupra lor

cu discursuri împotriva pomenii erau gata să mă miluiască
pentru asta şi să mă lase în linişte în umbra bisericii.

Am dus teatrul peste tot cu mine mulţi s-au pierdut printre

luminile lui pe alţii lumina i-a acoperit şi nu vor mai fi găsiţi niciodată.

Nu m-am putut abţine şi i-am iubit pe toţi. credeau că mă prefac şi-au scos cuţitul.
nu că nu l-am văzut dar m-am dus spre lama lui ca spre o rază.

INSCRIPŢIA

Dacă aş scrie ceva pe un zid undeva foarte sus sub
acoperiş mă tem că noaptea peretele acela s-ar apleca
asupra mea.

M-aş trezi de spaimă şi dând să fug m-aş alege pe spinarea
abia salvată cu uitătura lui îndelungă.

S-ar săpa în mine ca un vers nu ca visul prin care
începusem literă şchioapă cu literă să mă târăsc spre cer.

ISCĂLITURA

Aici
la noi
la ghişeu nu vreau să vă jignesc dar nu aveţi voie!

Trebuie
ştiti
să existe un contact direct între om şi coala de hârtie.

La dumneavoastră nu se poate decât cu degetul. Uitaţi
vi-l iau eu îl dau prin tuş şi-l apăs aici.

Aţi atins hârtia aţi semnat fără nicio mijlocire e fiinţa
dumneavoastră acolo cu toate amprentele.

Pornind de la ele puteţi fi găsit oriunde salvat din orice.

Nu după semnătura scrisă nu se poate.
o faceţi de fiecare dată altfel nimeni nu vă mai găseşte.

Când
Ştiţ[1] eu l-am mai citit pe Noica când fiinţa dumneavoastră
atinge hârtia dimensiunea lucrului în sine se schimbă.

Sunteţi acolo. între eu şi semnătură se face un arc violet
iscălitura-i o emisie a fiinţei.

Nu mă contraziceţi!
Şi la ceilalţi oameni e la fel. Ei ating pagina din ochi

semnătura lor de fapt e chiar amprenta unui iris.

Pot fi găsiţi oriunde nu vă faceţi griji atâta doar că semnătura lor nu are stil ca asta cu degetul din care se uită la noi, priviţi, doamna Vali, ca să-nţeleagă şi dânsul, un bot de şacal.

UN SFÂNT

Am un sfânt.
Nu-l ştie nimeni.
Îi port de grijă
ca măcar să fie cineva care să se roage şi la el.

S-a jertfit aiurea dintr-un da sau nu.

S-a strigat la ei:
Cine o ia către stânga?

Toţi au mers într-acolo. doar el a rămas aşa cu capu-ntors în altă parte.
voia s-ajungă la un unchi bătrân să-i facă focul.

N-a mai ajuns.
L-au bănuit plin de credinţă l-au prins judecat
l-au spart apoi şi-mprăştiat.

Nu se ştie unde e-ngropat Ori dacă l-or fi îngropat vreodată.

M-am întâlnit într-o seară cu o umbră de-a lui se ţinea sfioasă după mine oprindu-se când mă opream şi eu pornind la drum odată cu mine.

Văzând pesemne că mă tem de ea că-mi fac semnul crucii mi s-a-nclinat.

Am rămas nedespărţiţi.
Nedespărţiţi
căci dacă umbra asta-mi stă prin preajmă stăpânul ei trebuie că stă în lumină taie soarele în două făcând şi minuni cu pata-i de-ntuneric mai ascunzând din adevăruri astupând şi din răni.

Iar ca nor
mă desparte plouând îndelung de ultima ruşine când tot cădeam în genunchi când mă târam pe pământ şi nu găseam icoană să m-audă.

O MĂNĂSTIRE

Mi se şopteşte fără încetare
aud limpede
că n-am să fiu nicicând ce vreau să fiu dacă nu ridic o mănăstire.

Cu ceea ce sunt acum
cu tot ce am
e vai de capul meu

o risipire.

Că să mă adun, mi se şopteşte, să-mi recunosc păcatele
vechi trădări,curvie, blasfemii.

Să îmi găsesc complicii.
Or fi morţi demult.
Să-i exhumez
ce tot stau să mă uit la ei tâlhari, iconoclaşti, vrăjitoare.

Iar eu să mai gândesc la ale mele: minciuni, necredinţă,
idolatrie.

Mi-a ieşit în cale o beregată puteam să o retez puteam s-o
iert

aveam la mine totul
şi brici, şi milă şi sminteală.

Dar n-am făcut-o.
Nu vedeam în asta mănăstirea cum să crească dintr-un gât
tăiat?

Era al unei fete fără minte întreba mereu de ce să mă
sărute.
Şi nici nu mă săruta.

Nu am ucis-o
ba chiar pe nimeni n-am ucis şi nu pentru iertarea crimelor
mă rog ci a greşelilor.

Şi-mi sună în urechi vorba de-altădată:
„A fost mai mult decât o crimă,

A fost o greşeală.”

Iar greşeli aş avea cu nemiluita.
Din bălegarul lor visez să crească ziduri până sub cer în care să nu îngrop pe nimeni şi vitralii scăpărând să-ţi scoată ochii.

Mă mai gândesc
la sfinţii strânşi de pe la marginea oraşelor acolo se suferă mult
au closete în curte au ciori în pari.
Iar poşta a plecat nimeni nu le mai scrie.

I-aş înşira pe sfinţi pe pereţi ei să urle la noi ca-ntărâtaţi prin gard ca să ne intre-n cap tot ce-am uitat.

Să ne îngenuncheze să ne şi muşte la nevoie ca la marginea oraşului şi să ne-aducem aminte cum ne-nchinam şi la alţii cum alergam să-i sărutăm cum ne scăpau şi cum visam să le tăiem tot gâtul.

Să ne dea şi afară sfinţii dacă de prin găurile noastre nu ieşim să mărturisim până la capăt că unu: am fost.
Doi: am făcut. Trei: am avut.

Nu ieşim rămânem muţi lăsând să iasă-n faţă o curvă care să se plângă de noi că n-am putut că nu am vrut că n-am făcut şi din jertfa asta a ei cât un sac de moaşte-ngălbenite zidul mănăstirii să tot crească.

NOUA MÂNTUIRE

Nimic nu mai e ca înainte multe au dispărut altele s-au
schimbat cu totul mântuirea de pildă acum e la liber nu
mai atârnă de spovedanii şi nici de biserici.

Locuri de-nchinare s-au deschis şi-n instituţii în
întreprinderi
se sună şi te duci acolo la un perete s-aprinzi lumânări
pentru cei vii pentru cei mai vii zugrăviţi şi pe garduri îi ştie
toată lumea.

Atât de bine-i ştie că-şi botează cu numele lor şi
televizoarele şi câinii.

De acolo nu din altă parte vin şi lumina şi dragostea.

Lumina din televizor
una plată
cu figurile celor mai vii se aşază zilnic pe tine.

La fel şi dragostea
căci pe câine trebuie să-l iubeşti
nu se poate altfel
chiar dacă mai muşcă el din biciclişti.

La morţi în schimb la alt perete e libertate.
Dai câţiva lei pe lumânări
şi le dai foc

să-i împingi pe ăia mai spre rai că prea se pitesc prin
cotloanele de-aici se agaţă multă vreme de ele prin podul
casei de pildă se chircesc pe-acolo şi-ţi apar noaptea în vis
tăindu-ţi calea
şi întrebându-te unde e cerul.

NU AM OM

Nu am om!
Zac aici de treizeci şi opt de ani aşteptându-l să mă ia şi să
m-azvârle în apă.

A tulburat-o un înger.
Aruncat în tulburarea lui mi s-ar da o altă întrupare cu care
să ating clapele pianului eliberând cântecele ghemuite-n
mine de atâta amar de vreme.

Zac sub vechea mea înfăţişare alta n-am cunoscut iar ea se
învecheşte zi de zi.

Dar buzele-mi sunt vii de asemenea ochii timpanul pot să
dau mărturie despre tot ce am văzut şi-am auzit în aproape
patru decenii.

Putere însă nu am să le scriu un condei nu-i chip să ţin în
mână mâinile-mi zac nemişcate

la fel şi picioarele la fel dintotdeauna şi lipsa omului.

Nu se arată.

Nu am om să mă ia şi să dea cu mine pe urmele tulburi ale îngerului.

Nu am înger să mă lepede în cer unde să-mi capăt noua-ntruchipare începând să înot ajutându-mă de mâini şi de picioare plutind pe spate şi uitându-mă la lipsa omului care şi ea orbită goală se uită la mine.

CORABIA TREAZĂ
(Versiune revizuită)

Ezit o vreme îi dau ocol de mai multe ori şi până la urmă intru.
Răsare de undeva şi preotul. Afară de el şi de mine dacă mai încap doi oameni în bisericuţa lui.

E o înjghebare din lemn măruntă cât să o salţi în căruţă şi să fugi cu ea în munţi din calea năvălirilor barbare.

Plini sunt în schimb pereţii de icoane scânteind la mine ca nişte securi lucesc şi asupra popii.
Zice:

Poţi să o sui şi-n spinarea calului iar tu să te arunci în şa în spatele ei cât s-o cuprinzi în braţe cu Dumnezeu înăuntru cu vântul pe urmele voastre pe urmele voastre şi cu focul.

Eu însă mă tem ca bisericuţa lui
să nu fie vreo arătare trec aproape zilnic pe aici şi până astăzi nu am zărit-o să nu fie vreo ispită.
Îmi lip esc urechea de pieptul popii ca să mă-ncredinţez că glasul lui nu cade din văzduh îmi fac şi semnul crucii dar toate câte sunt împrejur rămân la locurile lor
nu se destramă.

Nu-i un lăcaş menit stării pe loc mă luminează părintele iertându-mă şi pentru îndoială şi pentru atingere se mută

templul de colo până colo după cum i se mută şi parohia alcătuită numai din femei.

Dar cum pe bietele fete le vând proxeneţii le hăituiesc paparazzii le umflă sticleţii se ascund şi ele pe unde pot îşi schimbă-ntruna locul de pierzanie iar locul închinării le urmează.

Căci din mila fetelor s-a durat bisericuţa asta pe visele lor s-a ridicat ea şi umblă după cum şi frumuseţea lor şi-a luat patul şi umblă cu el prin lume lăsându-l jos doar cât să-l oblojească pe unul ca tine luând apoi patul din nou la spinare şi mergând mai departe iar pe crucea asta nu le-o vede nimeni doar eu mă ţin de cărările ei.

Dar sfinţii, părinte, se sperie încă o dată glasul din mine sfinţii din jurul nostru şi de deasupra noastră nu i-am văzut niciodată cum de scapără atât de tare cine sunt ei?

Nu-i nici un sfânt, călătorule, vezi doar luminile unuia dintre ei vag şi îndepărtat se aprind în vârful catargului şi pe la capetele vergilor înainte de-a se pierde corăbiile în furtună iar în întunericul acela singure focurile Sfântului Elm mai ştiu să-ţi arunce-n ochi cadavrul călătoriei.

Corabie e şi biserica noastră. Vin fetele de se aşază la umbra ei urcă pe punte şi o fac să plutească.
Nu-şi dau seama de asta dar o pun în mişcare spovedindu-se.
Îşi aprind o ţigară şi dau din ele totul nu sunt în stare să-mi ascundă nimic vor de multe ori să-mi arate cum fac şi plâng când mă prefac a nu crede că nu ele ci frumuseţea lor preacurveşte înnebuneşte din senin şi nu mai pot s-o

ţină în braţe...
Vrei să te spovedesc, fiule?

N-am să te torn
robule sclavule.
Ai pus urechea pe mine
ai auzit că exist
m-ai atins.
„Unde veţi fi doi în numele meu eu voi fi cu voi"
spune Domnul nostru Iisus Cristos.

Nu te mai teme.
Câte nu-mi spun fetele la spovedanie despre singurătatea bărbaţilor care nici măcar singurătate nu e ci o spaimă crâncenă de biata lor bărbăţie.

Iar când aceea prinde a le mîji omul din ei începe să tremure se porneşte să plângă.

E nevoie atunci de sufletul fetei nu numai de frumuseţea ei.
Ele-şi închipuie sărmanele că ăsta e păcatul dar tocmai acesta se iartă
înainte chiar de a fi mărturisit iar tu nu arăţi a fi om singur.
Nimeni nu intră în templul acesta decât ca să mărturisească.
Va trebui s-o faci şi tu şi să rămâi
nu să dai mereu să te strecori afară
pentru că cerul de acolo nu mai e al lui Dumnezeu ci al episcopiei
dovadă stelele de pe umerii înaltpreasfinţiilor lor.

Ia-ţi ochii de la icoane şi-ntoarce-i spre mine căci după mărturia ta eu nu voi mai fi.

Biserica asta însă va fi şi aşa cum am purtat-o eu în spinare îţi va rămâne ţie s-o porţi mai departe dar numai după întreaga-ţi mărturie.

Histrionul în capcană

Prima grijă de poet a lui Ruba a fost cum să găsească o cale prin care gravele să pară frivole, iar frivolele — măcar unde se poate (dar la el se poate pretutindeni) — grave. A şi găsit-o numaidecât, distribuindu-se în rol de saltimbanc al propriilor nevroze şi angoase şi jucând nonşalant în marginea lor, pe o subţire frânghie ironică. În loc să-şi plângă de milă ori să se compătimească în stil sobru, face snoave şi scorneli în baza unui cod de parabole prin care-şi decantează linia biografică în spectacole confesive. Spectacolele au vervă de ingeniozitate şi rulează pe bază de fantazie şi umor de sine. Ele de-grevează, nu agravează o condiţie cu fond traumatic de care Ruba pare că fuge pe unde apucă. Şi apucă pe te miri unde, pornind de la vreun episod cotidian sau de lectură ori, şi mai frecvent, de la un episod de memorie ori de pură fantazie. O artă ludică ingenioasă şi ingenuă totodată îi permite să transforme confesiunea în şampanie şi să-şi parcurgă anxietăţile ca pe un număr de circ. Dar oricâte salturi de fantezist ar face (şi face unul după altul, căci tumbele autoironice sunt sportul lui preferat), de sub frivolitate răsare întotdeauna o urmă dramatică. Poetica acestei urme e, de fapt, poetica lui Ruba, una care debitează bancuri anume spre a releva un strat de dramă existenţială. Ruba fuge de sine tocmai pentru a se regăsi. Ce dă el afară pe uşă sare imediat şi clandestin înapoi pe fereastră. Şi sare tot mai vizibil pe măsură ce volumele se înşiră. Să vedem un pic pe unde vrea Ruba să se ascundă şi cum ajunge, la urmă, să dea nas în nas cu el.

*

În postură de histrion rafinat, nu fără dedesubturi sobre în vers, a jucat Radu Sergiu Ruba în faţa primilor săi comentatori. Traian T. Coşovei îi remarca, la debut, în *Pornind de la un vers* (Ed. Eminescu, 1990), „relativismul ironic discret" şi-l „singulariza" tocmai prin „mutarea aproape totală a vieţii (...) pe scena şi în culisele Poemului", neuitând să avertizeze, totuşi, că „prestidigitaţia atotştiutoare a poetului creează senzaţia lipsei unui suport, a unui *temei* existenţial". *Istoria tragică şi grotescă...* a lui Radu G. Ţeposu (Ed. Eminescu, 1993) îl consemna la *Criticismul teatral şi histrionic,* tratându-i versurile de „ironice şi dedate histrionismului", cu o rezervă similară în angajarea gravităţii. Chiar şi după ce cărţile lui Ruba s-au mai înmulţit şi evoluţia lui miza vizibil pe o pierdere de fantezism, cel mai empatic dintre exegeţii săi, Mihai Dragolea, sublinia, în postfaţa antologiei de la Axa *(Dacă pleci în căutarea mea,* 1999), tot „teatralitatea" atitudinii, văzând în ea „chiar forţa scrierii poemelor", cu specificarea că finalitatea acestei teatralităţi constă în deturnarea ei în reverie. (Temeiul deplâns ca lipsă nu lipsea însă deloc, numai că Ruba se dădea prea zbanghiu ca să se poată vedea sau întrevedea. Tocmai pe asta şi paria poetul: că nu i se va observa durerea de sub focurile bengale fanteziste.) Un poem, aşadar, cu o viaţă dublă: una veselă şi inventivă la vedere, şi una secretă, alimentată de nostalgii responsabile. Retorica celei dintâi e pusă s-o mascheze şi s-o protejeze pe cealaltă, care vine ca adevărata. Dar cum inventivitatea, propusă ca fante- zism, e expansionistă, ea ocupa aproape integral suprafaţa poemului (cel puţin în *Spontaneitatea înţeleasă* a debutului din 1983), trimiţând în maxima discreţie retorica profunzimii. Dialogul emulativ dintre vervă şi melancolie o

lăsa pe cea din urmă fără replică, astfel încât conflictul scriiturilor abia dacă se putea deduce din prefigural. Mai mult decât din contraste tematizate, tensiunea duplicitară a poemelor venea din prestigiul şi tradiţia tipologiei, care dau ca revers obligat al euforiei ludice gravitatea melancolică. Radu Sergiu Ruba pornea cu un principiu poetic scos din primul Adrian Maniu şi din Leonid Dimov, slobozind fantezia în panorame şi punând ingeniozitatea să patroneze un lirism de colocvialităţi joviale: „O cameră goală./ Trecutul şlefuit dreptunghiular/ înghesuit pe o coală./ Pe margini halouri/ şi iarba subţire-a iluziei/ cât să te-nrouri.// — Bună-dimi- neaţa, domnule!/ continuaţi!/ eu, ca să zic aşa,/ sunt unul dintre cei mai buni vecini/ că-n ziua de azi, ştiţi,/ dă-i cu umbre, dă-i cu lumini.../ Sunt un om lipsit de importanţă,/ soţia mea la fel,/ un fir de ceaţă/ ca de la inel la inel" etc. *(Gimnastică suedeză).* Melancolia făcea de umbră suavă euforiei şi partitura ei se reducea la scurte adieri conduse spre metafora (cam) preţioasă. Dar tocmai asemenea precipitate elegiace trebuiau să deconspire că altele avea poetul în sufletul său şi că bufonada textuală nu e decât un discurs de contrariere, nu însă şi adevăratul discurs. Acesta, oprimat de vioiciunea asociativă şi de verva fantezistă, urma să fie discursul clandestin al gravităţii, construit din puncte de conversiune atât a textului ca atare, cât şi a stărilor şi viziunii. Dialectica acestei reconversii poetice se bizuia însă prea mult în diafanitatea acţiunii elegiace şi stropul de sânge picurat de poet se dizolva fără urmă în şampania imaginativă.

O metodă de permutare a fantezismului în notaţie domină *Iluzia continuă* din 1988. Radu Sergiu Ruba obligă aici ingeniozitatea la penitenţă, punând-o în situaţia de a ţine un jurnal şi de a se ţine de un scenariu biografic. Această apropiere de real, adesea în staza lui cotidiană,

exasperează fantezia, forţând-o la reproductibilitate. Dar inventivitatea nu suportă norma notaţiei, aşa că ea tratează biografia într-o exegeză imaginativă, translând-o în limba fantezistă. Decupajele devin pretextul unor aventuri ale artei de *ingenio,* **delestând** realul de realitate şi ridicându-l la miraj: „Noapte în odaia cu sertare./ Alături/ trebuie că tace un corp de femeie/ de vreme ce/ neştiind ce să mai fac cu mâinile/ dactilografiez cu sfială aerul. /.../ Nici un fel de gând să mă ducă/ la neamul de fluturi/ îngăduit în viaţă două-trei ceasuri/ cât pentru singura iubire./ Venind din oglindă/ faţa ei sub formă de-ntuneric/ continuă linia gropilor din aer./ Cești. Fotografii. Călimări./ Pahare cu creioane./ Tot pământul acesta umed de pe masă/ oricând e gata să umple golul/ oricând să se lase netezit ca în palmă" *(Alfabetul nocturn).* Un frâu abil mânuit, chiar dacă nu şi drastic, domesticeşte aici fantezismul, tăindu-i din debordanţă şi lăsând astfel spaţiu de depozitare pentru melancolie. Feţele poemului sunt expuse acum la echitate, iar euforia ingeniozităţii e pusă în serviciu nostalgic. Şi mai aproape de real e coborâtă fantezia în *Iubirea şi Orientul* din 1994, volum care schimbă principiul eufemistic pe cel caustic. Fantezia lui Ruba e acum una maliţioasă, cu ieşiri în grotesc şi caricatural. Imaginaţia nu mai transportă realul în mirific, ci doar în candid, parcurgându-l însă cu o anumită fervoare şi voluptate anamorfotice. Iluzia nu mai prelungeşte notaţia realistă, ci notaţia e aceea care instaurează iluzia în real: „Am înfiinţat printre copiii de la bloc/ o mică organizaţie de apărat spaţiul verde/ şi prin aceasta morala./ E mai bine astfel căci ei ţipă teribil/ la presimţirea oricărui pericol/ aşa că nu e picior de om nici de arici/ care să calce-ntre gard şi perete/ ba chiar am pe unul care-n trompeta de hârtie/ vesteşte întruna sfârşitul lumii/ c-aşa l-a învăţat bunică-sa/ penticostala.//...// Mă iubesc s-ar crede ca pe-

un tată./ Nicidecum./ Poate ca pe un taximetrist de lux/ care le ştie pe toate/ sosit cum e direct din circulaţie/ şi dându-le pe mână o joacă uşoară/ cu jucării ce-i drept nevăzute/ dar care funcţionează... funcţionează... funcţionează" (*O nimica toată).* Maliţia lui Ruba e, însă, prefăcută. Ea nu e decât o funcţie a bonomiei, a tandreţii, un mod de a licita afectivitatea transcrierii. Viziunea şi principiul constructiv ale poemului rămân baroce, incitate de metamorfoza realului şi seduse de deflagraţia imaginativă. Dar pe drumul parcurs până acum se vede, totuşi, un program de pervertire a fantezismului în notaţie. Iar notaţia face, măcar implicit, confesiune. Adică tocmai ceea ce Ruba n-ar vrea.

Acest program continuă în *Marginal* (Dacia, 2001), în care Radu Sergiu Ruba e mai puţin inhibat în faţa retoricii directe a interiorităţii. Poemele lui continuă să se alimenteze dintr-o vervă a improvizaţiei şi-şi măsoară suflul după cel al ingeniozităţii. Dar regia discursivă nu mai promovează ca protagonist imaginativul, ci întoarce reflectoarele spre un sine mai puţin evanescent şi mai atacat de melancolii şi angoase. Această gamă de stări mai consistente şi mai centripete e parcursă cu detaşare, cu autoironie, însă ea nu mai e contra-dispusă în euforii. Chiar dacă criteriul poetic rămâne unul panoramatic, mizând pe stivuirea secvenţelor, panorama însăşi nu mai are vocaţie centrifugală; parada realului devine o simplă peripeţie perifrastică, arborescentă, a unei stări de bază pe care spectacolul n-o mai poate exorciza, ci doar încărca de detalii. Realul defilează acum în beneficiul stării iar reportajul depune în favoarea introspecţiei: „Nu visez decât mutre cunoscute./ Nici o apariţie de coşmar/ nici un vapor care pleacă/ o piatră ce cade/ un.../ în sfârşit/ nici o icoană.// Îmi visez colegii/ aliniaţi pe patru rânduri/ ca şinele de cale ferată/ dând s-o pornească în direcţii

opuse.// Unul e năsos/ altul inginer/ doi discută despre o păstaie/ cea roşcată e Muţu/ se amuză..." etc. *(Visul)*. Aducerea fantezismului în condiţia jurnalului şi angajarea imaginaţiei în autoscopic focalizează poemele pe temele eului, făcându-le să ruleze în cercuri concentrice tot mai strânse. Notaţia e cea care instaurează eul în poezia lui Radu Sergiu Ruba şi tot ea comprimă poemul în secvenţe dramatice: „Singur/ într-adevăr/ nu-i cine ştie ce/ şi ai să accepţi până la urmă/ ca orbitele acelea goale/ tot ale chipului tău/ dar desprinse de tine cu cuţitul/ în urmă cu foarte mulţi ani/ să ţi se-aşeze iarăşi pe faţă" *(Întoarcerea memoriei)* . Evenimentul central din evoluţia lui Ruba îl constituie tocmai echilibrarea discursurilor, simbioza partiturilor, scoaterea lor din concurenţă şi angajarea în impact. Ingeniozitatea joacă acum în acuizare iar verva aglutinărilor e doar parabola infatuată a unui set de teme agonice. Histrionul a rămas fără mască, sau, dacă n-a rămas fără ea de tot, uită adesea să şi-o pună şi i se vede chipul stigmatizat de o traumă tot mai iradiantă. Se vede tot mai limpede că verva lui e verva unui melancolic ce locuieşte, cu detaşare (dar totuşi), într-o rană.

*

Primele patru-cinci volume din această vervă trăiesc, a traumaticului scufundat într-o soluţie de umor melancolic. Din această nepotriveală funciară, trasă în ecuaţia unui oximoron atitudinal, îşi scoate el principiul şi efectele poetice. O melancolie de zăcământ e procesată într-un fel de euforie textuală ce tratează realitatea în parabole. Poemele merg în viteză alertă, cu pas aparent uşor şi demarând cu sprinteneală colocvială fie de pe un incident interior, fie de pe un incident biografic montat în spectacolul unui fapt divers;

care, la rândul lui, ia numaidecât calea unei parabole existenţiale. O graţie a facilităţii le permite să pară, o vreme, simple taclale ritmate, cu notaţiile exultând baroc într-un câmp electrizat şi sabotat în ascuns de nostalgii. Dar acul acestei verve se poticneşte, de regulă, de un prag grav şi juisanţa discursivă se converteşte într-o melancolie încărcată, adesea implozivă. Frivolităţile de aparat discursiv sunt prinse de această forţă de gravitaţie şi ele alunecă, iremediabil, spre depresiunea dramatică a vervei. Nu e vorba de un declin al euforiei compoziţionale, de o deprimare a exultanţei, ci de pervertirea directă a acesteia în melancolie. Reţeta lui Ruba nu se bizuie pe fardarea jovială a tristeţii, pe mascarea melancoliei printr-o scriitură făţarnică, de contrast. El nu tricotează pe faţă frivolităţi pentru a obţine pe dos angoase. Ori viţăvercea. El împinge, pur şi simplu, frivolităţile în criză dramatică, le exaltă până când acestea se deconspiră ca traume ori anxietăţi. Lejeritatea dicţiunii devine, astfel, un lift manevrat de însăşi vocaţia (ascunsă cât se poate) a *pathos-u\ui.* Cu ea ajunge Ruba, una-două, în plin spasm, nu deconstruind pateticul în derizoriu, ci dimpotrivă, punând derizoriul să se trădeze ca epifanie a dramaticului. Verva se consumă în montarea spectacolului, în dispunerea parabolei ca fapt cotidian; dar abia după triumful acestei regii în banal urmează convertirea în dramatic. Scenetele redevin parabole iar frivolităţile suferă şocul unei anxietăţi a inefabilelor. Pe acest principiu de transfigurare se sprijină majoritatea bucăţilor din *Graţia dizgraţia* (Vinea, 2003). Radu Sergiu Ruba lasă cotidianul în plină criză dramatică, surprins de emergenţa unui sens imperativ venit de dedesubturile frivolităţii. Crâşma poate deveni atunci locul unei epifanii, iar misteriozitatea poetică invadează aceste spaţii secularizate: „/...// Am scos cuţitul ca să pot citi/ şi ca să-mi placă./ Îl strângeam în mână cu

putere./ Dar n-am putut citi până la capăt/ mă împiedicau ale dracului/ vreo şase-şapte lacrimi/ nu mai multe.// Le-am şters cu mâna în care strângeam cuţitul/ şi am văzut cuvintele necitite oglindindu-se în lamă/ dar ăla între timp/ cu meseria lui nemaivăzută/ dispăruse" *(Ca-ntr-o oglinda).* Familiaritatea colocvială e chiar modul lui Ruba de a trăi misteriozitatea şi neliniştile.

Dar retorica aceasta de uşurătăţi, ce pare a fugi de orice aparat metafizic ori doar patetic, nu face decât să-l reintroducă, şi pe unul şi pe celălalt, în funcţiune. De sub jovialitatea discursului iese, de fiecare dată, un concept poetic „tare", nutrit cu sânge, agresiv şi compasional deodată: „Copilăria/ e mai departe acum ca începutul lumii/ şi asta mă face ca/ nu atât cu condeiul/ şi nici cu ochii/ ba nici măcar cu mâinile/ ci cu un fel de ură/ să tot încerc să scriu nişte cărţi/ care să se vadă de la o poştă/ iar lumea să se mire-n gura mare:/ Tocmai tu, mă,/ pînă şi tu?!// Scrisul/ să stea cu toate rănile afară/ gemând din adânc/ ca trecătorii să lase câte un ban pe copertă/ să se jeluiască amarnic scrisul/ şi ca orice marginal să fie gata/ să-i înjunghie pe toţi pe la spate." *(Umbra copilăriei).* Numai că scrisul lui Radu Sergiu Ruba nu e unul care să facă exhibiţionism de răni şi nici tapaj de gemete refulate. La acest strat el ajunge cu discreţie şi ca pe neştiute, mânând textul cu voioşie din incident în incident, cu o vizibilă poftă de a-şi epiciza stările şi de a le transpune într-un mic *story.* Atâta doar că acest montaj epic al stărilor nu e făcut în folosul rarefierii şi deconstruirii lor, ci doar ca pregătire cu impactul de inefabile anxioase. De aceea şi funcţionează fără greş dispunerea cotidianului în parabole. Saltul acesta în parabolă arată o poetică angoasată de producţia de sens mai degrabă decât de producţia de text, ca şi, nu mai puţin, o structură semnificativă a realului însuşi. Pe această structură tare

Ruba poate face orice salturi histrionice, fiind sigur că va cădea pe un strat de pathos, printre epifanii şi imanenţe. Multe din parabolele sale sunt construite, de altminteri, ca spectacole ale iminenţei sacre, ca incidente iluminate ori neliniştite ale cotidianului. Poeme cu vedere interioară, poemele sale spre acest principiu de iluminare interioară a realului se şi îndreaptă, folosind descripţia numai pentru a pregăti scenografia misterului. Dar oricât de non şalant s-ar purta sintaxa, ba chiar ofensator, omagiul poeticii se depune la mister: „Idioata târgului/ cu mutra ei de batracian/ cu rochiile până-n pământ/ se opreşte brusc în praful drumului/ picioarele i se desfac/ pe faţă nu i se vede asta/ dar despre fiinţa ei se poate spune/ că stă şi se uşurează./ Odată locul părăsit/ cerul se grăbeşte să se oglindească/ în băltoaca aceea.//...// Numai datorită ei ne mai ţine Dumnezeu/ de putem să chefuim în neştire/ şi să ardem iarba cu orgasmele noastre./ Mulţumită doar nenorocitei ăsteia/ i se face Celui de sus milă de noi/ cât să ne lase să scriem nişte cărţi/ deasupra cărora/ cerul se grăbeşte să se golească de cer/ şi din care noi/ privim în cu totul altă parte." (*O altă privire).* Aceste permutări discrete ale cotidianului în mister sunt, firește, operă de rafinament constructiv. Chiar şi acolo unde Ruba sporovăieşte fără contenire, inteligenţa sa constructivă transformă masa verbală într-o expediţie spre inefabil şi misterios. *Epistolar-*^ care încheie dipticul din această carte e, desigur, o probă de inteligenţă lirică, de convertire a taclalei în sens, care nu-i poate fi contestată. Radu Sergiu Ruba îşi lucrează astfel de texte la orgă, exaltându-le toate registrele.

*

Până acum Ruba părea că fuge de sine neştiind că, de

fapt, fuge chiar pe urmele sale şi apropiindu-se tot mai mult de sine. Aşa cum remarca Nicoleta Cliveţ (în *Vatra,* nr. 4-5/2018), în *Nu înţeleg ce mi se-ntîmplă* (Charmides, 2017) el pare a se fi ajuns din urmă şi, după ce s-a tot autofentat şi autodriblat, s-a trezit cu el însuşi faţă-n faţă şi a deschis sertarul confesiv aproape direct. Propria condiţie nu se mai lasă ascunsă şi nici făţărită şi Ruba se înfruntă şi se asumă deschis. Nu fără trucuri şi trucaje, firește, dar nici nu mai poate dosi ceea ce avea el în inima lui. Şi mai evidentă e această trădare a ascunselor în *Levitaţia* de acum, chiar dacă şi aici Ruba profesează discursul spumos şi pune derizoriile să facă paradă ori „profanează" (le reactualizează în profan, cum zicea Agamben) sacrele. Această modalitate „profanatoare" — devenită quasi-manifest în *Corabia trează* — relevă de fapt un indice acut de dramatism în nostalgia sacrului, devenită o subtemă aproape omniprezentă. Poemele lui Ruba de aici au toate un fel de tânjeală, uneori doar după idealitatea pierdută a lumii, alteori după infuzia de idealitate sau, mai apăsat, după iluzia rugăciunii. Doar iluzia ei pentru că Ruba, în pofida nonşalanţei cu care se mişcă printre temele propriilor obsesii, are, totuşi, sfiala gestului şi un fel de temeritate a timidităţii în faţa iluminării. O timiditate care se revarsă în obrăznicii mai întâi, pentru a le sublima apoi în invocaţii, aşa încât să pară că-s rugăciunile unui apostat. Dar o anumită insistenţă pe reverberaţiile iluminării denotă deja o partitură de fervoare, cultivată în contexte/texte ce par s-o compromită înainte de a o propune. Cam acelaşi tip de sfială şi de ezitare îl cuprinde şi când face propoziţii de poetică, încercând să ascundă şi aici ferventa cu care slujeşte, de fapt, o exigenţă existenţială a scrisului, trasă direct din romantismul jertfelnic. Întinse, de regulă, pe un banc epic sau teatral, astfel încît să pară „pilde"/snoave

scoase din real, devoţiunile „reprimate" ies la suprafaţă, trădând scrisul ca act de jertfă pură: „Sângele meu pe zăpadă/ chinuindu-se să scrie/ având ceva de spus/ se opreşte din picurat/ fraza se frânge la jumătate.// Cealaltă jumătate sunt eu/ căzut în zăpadă la stingerea scrisului/ ca oricare dintre voi la capătul lamei." *(Scriind pe zăpadă).* De sub toată zburda fantezistă şi de sub toată poleiala autoironică, iese regulat la vedere o mistică a poeziei (a poeziei ca rugăciune desfigurată) şi o credinţă în limbajele tari, absolute şi relevante absolut: „Ca să o pot citi/ ar trebui s-o sparg cu toporul/ bucăţi bucăţele/ şi să-i număr picăturile de sânge/ văzând astfel cine şi de câtă vreme/ Citeşte în tăcere în mine." *(Aţipind).* Regăsim la Ruba, ascunsă sub arta nonşalanţei, toată mistica romantică a creaţiei ca jertfă şi relevanţă: „Şi-ndată din poem/ supurând/ a răzbătut o rană deschisă./ Ştiind că în sângele meu/ Când va curge/ va putea citi toată litera aceea." *(Literele meld).* Ba chiar şi o „teologie" a jertfei ca iluminare: „Şi-au scos cuţitul./ Nu că nu l-am văzut/ dar m-am dus spre lama lui ca spre o rază." *(Histrion).* Nu lipseşte, desigur, nici nostalgia limbajului sacru, al celui orfic, al limbajului ca iluminare a fiinţei: „Erau altădată cuvinte/ care te luau şi te duceau până acolo./ Te şi coborau/ că nu aveai în tine atâta umbră/ cât să te ţină lipit pe cer." *(Până la cer).* Acum, firește, nu mai sunt astfel de cuvinte, dar riscurile, odată ce ai intrat în teritoriul („templul") poeziei, nu-s mai mici: „Nimeni nu intră în templul acesta/ decât ca să mărturisească./ Va trebui s-o faci şi tu/ şi să rămâi/ nu să dai mereu să te strecori afară." Ruba, ce-i drept, a tot încercat să se strecoare afară şi s-o şteargă englezeşte din propriile poeme, ştiind însă prea bine că fuge înlăuntrul unei capcane existenţiale, dacă nu şi textuale. Se poartă el acolo ca un libertin, dar, de fapt, trăieşte sub imperative

absolute, făcând, ce-i drept, figura celui mai libertin dintre cei care trăiesc dintr-un fond de *pathos*. (Sau a celui mai patetic dintre uşuratici).

Al. Cistelecan

Cuprins

PARTEA I/5
Capul / 7
Numai în jurnal / 9
Sângele meu temător / 11
Scrisul şi cititul / 13
Mărturiile / 16
Cuvintele / 18
Curcubeul / 21
Călimara / 23
Fluviul / 24
Niciun ritual / 26
Am avut un vis / 29
Până la cer / 31
Uşa / 33
Linii şi puncte / 34
Scriind pe zăpadă / 36
Nimeni în carte / 37
Mutul / 38
O lectură publică / 39
Pata de pe mine / 41

Pe vechile urme / 43
Uite-l pe Ruba / 47

PARTEA A II-A / 49
Nicole / 51
Aţipind / 52
Ca să exişti / 54
Drumul / 57
Cutia neagră / 58
Cuvântul acela / 59
Eu însumi / 61
De mai sus / 63
Spovedania / 65
Se-ntreabă poeţii / 67
Să fi fost de zece lei? / 69
Rest de cer / 71
Un petic de hârtie / 72
Însoţitorul / 73
Literele mele / 75
Histrion / 77
Inscripţia / 79
Iscălitura / 80
Un sfânt / 82
O mănăstire / 84

Noua mântuire / 87
Nu am om / 89
Corabia treză (versiune revizuită) / 91

Histrionul în capcană - Al. Cistelecan / 96

Redactor: Teodor DUNĂ
Tehnoredactor: Luminiţa LOGIN
Copertă: Nicolae LOGIN

Bun de tipar: octombrie 2021. Apărut: 2021
Editura Tracus Arte, Bulevardul Gloriei nr. 32, sector 1, Bucureşti.
E-mail: office@edituratracusarte.ro, vanzari@edituratracusarte.ro
Tel/fax: 021.223.41.11.
Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România